

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. június 23.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

JESURÚN ISTENE SZERETI A NÉPÉT

Énekek: 89,1/7; 611; 628,1/3; 167

Lekció: Márk evangéliuma 10,13-16

Alapige: 5Mózes 33,1-5; 26-29

Ez pedig az áldás, amellyel Mózes, Isten embere halála előtt megáldotta Izráel fiait. Ezt mondta: A Sínai-hegyről jött az ÚR, és Széirből támadt föl nekik. Párán hegyéről ragyogott elő, tízezer szent között jelent meg, jobbra felől tüzes törvény volt számukra. Bizony, ő szereti népét! Minden szentje kezedben van. Lábadhoz telepednek, és hallgatják beszédeidet. Törvényt parancsolt nekünk Mózes, örökségül Jákób közösségének. Az ÚR lett Jesurún királya, mikor összegyűltek a nép fejei, és együtt voltak Izráel törzsei. [...] Nincs olyan, mint Jesurún Istene! Az egeken száguld segítségedre, és fenségében a felhőkön. Hajlékod az örökkévaló Isten, alant vannak örökkévaló karjai. Elúzi előled az ellenséget, és azt mondja: Pusztítsd! Így lakik biztonságban Izráel, egymaga lesz Jákób forrása a gabona és a bor földjén, és egei harmatot csepegnek. Boldog vagy, Izráel! Kicsoda olyan, mint te? Nép, amelyet az ÚR oltalmaz; ő a te segítőd, pajzsod és dicsőségednek fegyvere! Hízelegnek majd neked ellenségeid, és te magaslataikat taposod.

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Édesatyánk, isteni hűséged és irgalmad valóságáért, amelyet legteljesebben az Úr Jézus személyében, megváltó művében jelen-

JESURÚN ISTENE SZERETI A NÉPÉT

tettél ki számunkra. Ugyanakkor a földi életben is – ahogy ígérted – felhozod napodat jókra és gonoszokra, esőt adsz igazaknak és hamisaknak. Tapasztaljuk mi is, hogy adod az esőt a földjeinkre, a napsütést. Köszönjük, hogy te így vagy számunkra szerető mennyei Atya.

Bocsásd meg, kérünk, amikor mégis irgalmatlannak éreztünk, tartottunk vagy teljesen elfeledkeztünk rólad, ezért lett keserű a szívünk, kétségbeesett, aggodalmaskodó.

Urunk, áldunk téged, hogy a nyári időszakban is tapasztalhatjuk a szabadságos időben, hogy olyan jó a te jelenlétedben elcsendesedni, megnyugodni, megpihenni, itt a gyülekezet közösségében fizikailag és lelkileg most is.

Köszönjük neked, hogy a te igéd ma is szól. Te tudod, hogy az istentiszteleten most is először is téged akarunk imádni, neked hódolni, de te ígérted, hogy adod a te szavad Szentlelked által. Kérünk, hadd érthessük meg személyesen, lehessen számunkra bátorítás, vigasztalás, ha kell, helyreállító igei üzenet.

Köszönjük, hogy ahol ott vagy, ott a te kegyelmed ragyog fel és a te isteni szentséged. És, hogy ahol te ott vagy, ugyanúgy lehet veled találkozni, ahogy annak idején még a kisgyermek is Jézussal. Hiszen ma is Jézusról szól a te igéd. Köszönjük, hogy köztünk is a megfeszített és feltámadott Úrról hangzik mindig az igehirdetés.

Jézus nevében hallgasd meg imádságunkat és vedd kedvesen hálaadásunkat, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

A nyári időszakban a gyülekezetünkben több család is vidéken – sokan a Balatonnál – tölt több hetet, hónapot is, ott vannak istentiszteleten, és hozzánk is gyakrabban jönnek ilyenkor vendégek. Ha valaki egyébként most vendégként lenne itt a családtagjával, barátjával, a gyülekezet nevében is innen is szeretettel köszöntjük, köszöntöm. Amikor vendégként megyünk valahova, meg szoktuk kérdezni, hogyan köszönjük, hogy köszöntsünk másokat vagy a lelkipásztort hogyan szólítsuk meg.

Pasaréten is, és kicsi gyerekkoromtól fogva a tápiószőlősi gyülekezetben hallva az idős férfiktól, asszonyoktól, az 'Áldás, békesség!' köszöntésre a válasz a megisméltélés volt, az én számomra is mindig: 'Áldás, békesség!' – így szoktunk köszönni áldást és békességet kívánva. Aztán ide kerülve a gyülekezetbe és a Baár-Madas Református Gimnáziummal szorosabb kapcsolatba kerülve, mikor először hallottam, picit meg is döbbsentem, hogy a válasz az 'Áldás, békesség!'-re, 'Istennek dicsőség!' Emlékszem ma is, hogy már akkor is nagyon megragadott ez a köszöntés-, válasz-forma, mert arra utal, ami egyébként a Bibliából látszik és az 'Áldás, békesség!' válaszban mondott formájával is kifejezzük, de így még jobban érthető, hogy kin van igazán a hangsúly akkor, amikor áldást és békességet kívánnak a reformátusok egymásnak: Istenen.

Mózes áldása bibliai kijelentése a szakasz, halljuk, hogy halála előtt utolsó szavaiként – ez is jelzi, hogy fontos. De ennél még fontosabb, hogy isteni kijelen-

tés, Isten embereként szól. Mózes áldásában is a bevezető és a befejező szakaszban egyaránt Isten személyén van a hangsúly az egész közösségre vonatkozóan. A folytatásban, amit nem olvastam fel, látható, az egyes törzsekről személyesen is hangzik Isten áldó szava, és ott is az ő személye a hangsúlyos, de mindenképpen a bevezető és a befejező szakasz és még a témáiban is, ahogyan az Isten személyét, az ő isteni tökéletességeit, tetteit említi, szinte teljesen egyformán szól a múltra vonatkozóan a bevezető szakaszban, a jövőre ígéretképpen a befejező szakaszban. És tényleg ő a hangsúlyos, az Úr.

Ma erről az Úrról beszél az igei üzenet azzal a kifejezéssel a címben, illetve a témában, ami Izrael másik neve, egyfajta becenév is, de költői kifejezésként is: Jesurún. Jesurún Istene szereti népét, illetve azt a bibliai kijelentést vizsgálva: „Nincs olyan, mint Jesurún Istene!” Ki is akkor ez a Jesurún Istene, aki szereti a népét? Milyen további tökéletességek jellemzők őrá épp a szeretete miatt is? S mindezt az áldás fényében, szempontjából.

A 32. részben, a megelőző szakaszban olvashattuk, hogy Isten Mózesnek egy éneket tanít – amit aztán tanítson meg a népnek – és ebben az énekben is az ő személye ragyog fel, de minősítetten sokkal több kijelentésben népének elszomorító lelki állapota, szomorú igazság Isten népéről: hűtlenek lesznek az Úrhoz a jövőben. Már az unokák nemzedéke, akik majd bemennek Józsué vezetésével az ígért földjére, a második nemzedék nagyon durván, hamisan elfordul Istentől. Múlt idejű állítmányokkal beszél a közeli és a távoli jövő szomorú igazságairól.

Viszont Izrael történelme, Isten üdvtörténete ezzel a néppel, az ő népével kapcsolatban – és látszik a többi bibliai könyvben is –, ha Isten szempontjából figyeljük, mégiscsak azt hirdeti, amit a Mózes áldása kijelentésében megérthetünk. Ha az Úrra néznek még az őt elhagyói is, akkor láthatják, tudhatják, hogy ki és milyen ez az Isten.

Mózes utolsó szavaiként is hangsúlyos tehát, de mint Isten embere, közbenjáró, az Úr szolgálja, az ősatyákon keresztül kapott és adatott áldáskijelentéseket, ígéreteket viszi tovább. Ő nem ősatya, hanem a népnek a vezetője, de Isten rajta keresztül az ő áldását hirdeti. Készülnek bemenni a fiak és az unokák nemzedéke tagjai az ígért földjére, ez a közeli jövő, a távoli pedig, ahogy ezen a földön élnek. Akkor is, amikor jólétben vannak minden baj nélkül, de akkor is, amikor lehet, hogy háborúzniuk kell. Honfoglaló háború a bemenetelnél, honvédő háború a letelepedés után.

Ez pedig már jelzi, a közeli és a távoli jövő körülményei, amit mi ismerhetünk is, hiszen benne van a Bibliában a történetleírásban, hogy mi is az áldás: nemcsak szükségeset ad Isten, hanem bőséggel ad akár szükségeset is. Ez az egyik lehetőség a jelentésre, a másik pedig, hogy a rosszból is Isten áldó tette jót tud munkálni.

Ézsaiás könyvében a 38. részben Ezékiás király történetéhez kapcsolódóan hangzik el ennek a királynak az egyik fontos jellemzője. Az igei kijelentésben megtudjuk, hogy Ezékiás nagyon komoly hívő király, de felfuvalkodott lett, Isten ezért betegséggel sujtotta, de abból csodásan meggyógyította és ez hang-

zik: „Ímé, áldásul volt nékem a nagy keserűség, és Te szeretettel kivontad lelkemet a pusztulásnak verméből, mert hátad mögé vetted minden bűneimet!” Lehet, hogy baj van, keserűség, rossz, de az áldás azt jelenti, hogy Isten abból is valami nagyon jót hoz ki számomra.

Ezért boldognak lenni, boldog vagy Izrael – ami egyébként az ősi szó jelentésében áldottnak lenni kifejezéssel is visszaadható –, boldognak, áldottnak lenni nemcsak az örömteli napok idején, hanem a bajok idején is.

Dávidra emlékszünk, hogy Isten kiválasztotta őt, Saul miatt azonban éveken át nagyon kemény támadásoknak volt kitéve, üldöztetésnek, de azok között is az Úr áldása nem volt kérés számára. Aztán amikor király lett, olyan beszédes látni, ahogyan Isten Dávid idejében már neki is és az egész népnek jólétet ad, sikereket, gazdagságot, de emiatt a szomszédos népek támadják Dávidot, háborúznia kell. Jólétben, bajban, háborús fenyegetés közepette is Isten áldása, amit ad bőséggel vagy az ő isteni védelme, oltalma mint áldás.

Még Jézus is ezt élte meg – emlékszünk –, amikor pedagógusként túlóráznia kellett. Többször is volt ilyen egyébként. Akik közöttünk pedagógusok, nem tudom, hogy élitek meg a túlórázást? Milyen lelkiülettel? Főleg, ha nem is fizetik meg igazán. De Jézus is túlórázott, rengetegen hallgatták, nagyon sokan voltak napokon át, emiatt aztán elkezdtek éhesek lenni, de nagyon, az őt hallgatók. És amikor Jézus is kérdi, hogy honnan vegyünk kenyeret ezeknek itt a pusztában, és nem is lehet hazaküldeni őket, akkor ő is tapasztalta a mennyei Atya áldásának az ajándékát, hogy a szükségeset adta: öt kenyér, két hal – az ötezer ember megvendéglése történetében. Öt kenyér, két hal – de ez megsokasodott annyira, hogy még 12 tele kosár maradt is és mindenki bőséggel evett. Szükség is van, jólét is van, minden körülmények között Isten áldása – még Jézusnál is.

Az a nagy baj, amikor esetleg az áldás válik fontosabbá, mint az áldást adó Úr. Emlékeztek, hogy Jákób neve mit is jelent? Csaló. És arra is emlékezhetünk, hogy gyakorlatilag az ő életének jó nagy részét úgy töltötte, amilyen a neve volt. Mindent kész volt meghazudtolni, még az idős, vak édesapját is becsapta az Úr nevével, mert meg akarta szerezni az áldást. Az Izrael nevet is – az Úr harcosa, Isten harcosa, harcolt Istennel –, ezt a nevet is akkor kapta, amikor végre hittel el tudta már ő is fogadni, hogy azért az áldásnál fontosabb az áldást adó Isten. Onnantól fogva Izrael a neve. Amikor harcol az Úrral, azért harcol, hogy a vele való kapcsolat a döntő és akkor majd az áldás, mert fontosabb mégiscsak az áldásnál az, akitől kapjuk.

Olyan elszomorító volt a megelőző részben a 15. versben, hogy a Jesurún név mellett milyen jellemző található: „És meghízott Jesurún, és rúgódozott. Meghíztál, megkövéredtél, elhájasodtál. És elhagyá Istent, teremtőjét, és megveté az ő üdvösségének köszikláját.” A nagy jólétben, hadd húzzam alá újra már rögtön az unokák nemzedéke, a nagy jólétben elhagyja az Urat. Hát nem kell Isten, ha megy minden Isten nélkül is! Vagy legfeljebb addig kell Isten, amíg adja az áldását, utána menjen oda, ahova akar, mert ő nem kell! Nehogy már kövessem őt, csak azt adja, amit meg is ígért egyébként a Bibliában! – és arra még hivatkozik is ma is akár a nem hívó is, hogy hát miért teszi az Isten, ha va-

lami rosszat tesz, és miért nem ad valami jót, hiszen ezért van az Isten. Itt az áldáson van a hangsúly.

Ezért olyan bátorító ennek a bibliai kijelentésnek is a hangsúlya. A bevezető és a befejező szakaszban ott az Úr személye, nagysága, aki szereti a népét, aki áldja az ő népét és az övéi ezt boldogan élik át.

Izgatottak lehettek az egyes törzsek is, hogy személy szerint az egyes törzsekre milyen nagyon személyes áldó ígéret, áldó ige hangzik majd el Mózes szájából. De az egész közösségre vonatkozóan – és az mindenkire vonatkozik ekkor – mégiscsak az Úr személye ragyogott föl nekik és ennek is tudtak nagyon örülni. „Bizony, ő szereti népét!” – a 3. versben ez hangzott. Ez az Úr, aki áldja az ő népét és hatalmas Isten, „bizony, ő szereti népét!”

A Károli fordításban az ősi szövegnek a szó szerinti kifejezése hangzik: „Bizony szereti ő a népeket!” – többes számban. De ez nem a pogányokra vonatkozik, hanem pár helyen még szerepel a Bibliában Izraelre vonatkozóan többes számban ez a szó. Ábrahámnak is már a Mózes 1. könyve 17. részében Isten ígéretet tesz, megerősíti az ő kijelentését újra: „népek sokaságának atyjává leszel”. És itt is az ő izraeli utódaira utal: népek. A többes számmal ki akarja emelni, hogy az ő népe kicsoda, milyen az Úr számára: népek sokasága. Pedig emlékeztek, hogy Isten népe mindig kisebb létszámú volt, mint az ellenségek. Ez még a királytörvényben is előjött. Jézus is kicsiny nyájról beszél. Ez tény. De ha az Úr szempontjából nézzük, aki áldja ezt a népet és meg akarja sokasítani, akkor olyan sokan vannak, mint a tenger fövénye. Az Úr személye felől figyelve a kicsiny nyáját: hatalmas nép, akiket szeret az Úr és ez a lényeg.

Az állítmány is – „szereti” – olyan alakban van az ősi nyelven, ami a múltban, a jelenben és a jövőben is megvalósuló szeretet aktusa. Ahogy a 32. részben is leírta: az ő népe nem fogja mindig szeretni. Sőt. A legtöbbször el fogja hagyni hűtlenül. Ez a népe. De ha az Urat nézzük, még egy ilyen népet is ez az Úr – a mózesi áldás szempontjából – szereti az ő népét. Ha vétkeznek, majd helyreállítja ez a szeretet.

Hogyan is szólt a köszöntés igéjében? „Mert örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem reád az én irgalmasságomat.” A szövegtörzsetből látszik Jeremiás könyve 31. részében, hogy ez az irgalmasság nemcsak a bajban, betegségben való gyógyulás, segítség Isten részéről, hanem a bűnben, az elveszettségben lévő népének a szabadítása, helyreállítása. Isten népe, amikor az áldást fontosabbnak tartja az Úrnál, el fogja hagyni. És valaki addig soha nem lesz az Úr Jézus követője ma sem, Pasaréten sem, hiába jár évtizedek óta a templomba, ha csak az áldása kell az Istennek, de ő nem. De ha az Urat nézzük, az Úr azt mondja: bizony szereti az ő népét. Az Úr felől mindig – Jézusban minősítetten is – a szeretet ragyog fel.

És ez az az isteni szeretet és ez az az isteni tulajdonság, tökéletesség, amely társul még sok más jellemzővel. Természetesen a teljesség igénye nélkül, de még néhányat megvizsgálunk. Mind a kettőben, tehát a bevezetőben és a befejező szakaszban is egyaránt ott vannak ezek a témák. Rögtön az első versekben lát-

JESURÚN ISTENE SZERETI A NÉPÉT

szik: ha valakit szeret az Úr, akkor szeret a közelében lenni. Ez az emberi kapcsolatokban is így van: akit nem szeretünk, kerüljük a kapcsolattartást, minél távolabb legyen. De ha valakit szeretünk, akkor mindig vele akarunk lenni.

Nagyon fontos újra kiemelni a 32. részben: az Úr népe nem akart egyáltalán az Úrral lenni, hűtlenek lettek. De az Úr akkor is szereti a népét, tehát közel akar lenni. Ő a kezdeményező. Ő az ő népének a férje a bibliai költői képekben, ő a családnak a feje, atyja. A múlt üdvtényeiről beszél a bevezető szakaszban és az üdvígéretekről a befejező szakaszban. Közel van az Úr az ő népéhez, közel jött az ő népéhez.

Rögtön, már amikor Mózeset elhívja a csipkebokornál ez ragyog fel. Ő nem csak Mózesrel akar találkozni, hanem a népével is majd. Emlékeztek, azt mondja Mózesnek, hogy majd te hozod ki én általam a népet Egyiptomból és majd beviszed az ígért földjére, de közben itt ezen a helyen – és ez a Sínai hegy lett majd –, ezen a helyen én közösségre, szövetségi kapcsolatba akarok lépni ezzel a néppel, itt fogtok majd áldozatot bemutatni nekem, itt fogunk találkozni. Szabadítás valamiből, szabadítás valamire, de közben a hangsúly az Istennel való szeretetközösségen. Az Úr a kezdeményező.

A felhőoszlop, a tűzoszlop költői kifejezései vannak a bevezető szakaszban itt, hogy az Úr a szó fizikai értelmében is valamilyen módon, látható módon megmutatta magát, kijelentette. Ezt szoktuk mondani theofániának. Theofánia: Istenmegjelenés – mert közel jön. A hangja is olyan volt, hogy nem bírták elhordozni, mennyei ragyogás ott a Sínain. Hallottuk, hogy angyalok tízezrei társaságában jön az Úr, mert a menny jön el a földre, amikor találkozni akar a népével ott a Sínainál.

Velünk az Isten – ezt élte át a nép –, Immánuel. Honnan is ismerős ez a név nekünk? Immánuel – velünk az Isten, még énekeinkben is szerepel. Legteljesebben Jézusban lesz valósággá az ézsaiási prófécia. Ószövetségi időben messiási ígéreteként, számunkra pedig beteljesedett ígért. Jézusban jelentette ki leginkább az Isten, mit jelent az ő szeretete és az ő közellété. Hogy mennyire szeret, nézzük Jézust: „Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.” Továbbá: „Nem abban van a szeretet, hogy mi szeretjük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket, és elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.” Elküldte. Elküldte az Atya a Fiút, hogy közel legyen. És itt a Szentlélek és az Úr ígéje, magyar nyelven is olvasható módon, hogy közel legyen az Isten nekünk is.

Megint visszakerdezek a köszöntés ígérére. Emlékeztek, mi volt ezelőtt: Mert örökkévaló szeretettel szerettelek téged,...”? Hallottunk Isten csodájáról, amit tett a népe számára, és a 3. vers így kezdődött: „Messzinnen is megjelent nékem az Úr, mert örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem reád az én irgalmasságomat.” Már az örökkévalóságban eldőlt üdvtények, amik aztán megvalósulnak Izrael népe múltjában – Mózes erre utal vissza az áldásban – és meghatározzák a jelent és a jövő ígérezeit is.

Akkor is, ha harcolni kell. A befejező szakaszban az isteni közellét azért, mert harcba kell menni. Ki fog harcolni? Majd mindjárt látjuk. De a fontos az,

aki eljön, aki közel jön a népéhez. Lehet, hogy Mózes meghal és a népnek ez nem volt könnyű. Gondoljuk el, ha a lelki vezető elmegy, meghal, hogy lesz a folytatás? Ki fog minket bevezetni? Ki fog vezetni? Kin keresztül szól az Úr? – ez mind fájó kérdés lehet még Isten népe életében is. De az Úr jött, közel jött, ott van velük most is.

És a harcba készülő fiak nemzedékének mondja: „Az egeken száguld segítségdre, és fenségében a felhőkön.” Hatalommal, isteni hatalommal száguld az egeken. Siet, rohan, szalad, száguld fenségesen a felhőkön isteni hatalommal. Nagyon fontos, ahogy más ókori népek iratait, írásait felfedezték a régészek, Baál istenségről szinte szó szerint elhangzik ez, hogy az egeken, a fellegeken lovagol és száguld, mert harcolni akar ez az istenség az őt imádóiért. De emlékeztek, hogy ez az az istenség, akihez 450 prófétája magát szabdalva is imádkozik, hogy jöjjön és adjon tüzet, de nem ad tüzet, mert nem isten ő, nem élő isten. Amikor meg Illés imádkozik, azonnal jön egyszer csak az Úr tüze, mert az Úr élő Isten és siet, hogy Illés idejében is igazolja népe iránti szeretetét.

Küldhetne angyalt is vagy angyalokat, hiszen ők is elegendő lennének népe segítségére, de itt Mózes arra utal, hogy az ő közelléte, hogy az ő személyes jelenlétével jelezze, siet, egeken száguld.

Itt nekem mindig eszembe jut Elizeus és szolgája Dótán várában való története, ahol az ellenséges hadsereg elitkatonái körbeveszik a várat, el akarják fogni a prófétát meg a szolgáját. A szolga nagyon megijed, Elizeus nyugodt marad, aztán imádkozik, hogy: – Uram, hadd lássa ő is azt, amit én, a láthatatlant! Ott pedig nem egy angyalt küldött az Úr, hanem hatalmas angyalseregeket, tüzes lovas szekereket. A láthatatlan világ mégiscsak láthatóvá lett valóságos angyali személyei, harcosai. Angyalokat küld.

De abban egyetértünk, hogy akár mennyi angyalról is van szó, ők teremtmények és ott van a teremtő Isten, akinek ilyen angyalai vannak. Most azonban nem őket küldi, hanem ő maga jön. Micsoda ajándék ez!

Te tapasztaltad már valaha is, hogy elkésett az Isten? Nem azt kérdezem, hogy tapasztaltad-e már valaha is, hogy késett az Isten – a magyarban azért van különbség. Elkésett. Mert késni késhet. Elkezdünk aggodalmaskodni, izgulni, hogy lesz, mint lesz és egyszer csak nagy megkönnyebbülés, hogy mégiscsak az utolsó másodpercben talán, de egyszer csak az Úr, aki száguldott a felhőkön, az egeken, ott van és adta a megoldását.

Viszont tény az, hogy Mária és Márta számára Jézus mégiscsak elkésett, hiszen ők azért imádkoztak, illetve azért küldtek Jézusért, hogy jöjjön és gyógyítsa meg a testvérüket, aki beteg. „Uram, ímé, akit szeretsz, beteg” – gyere és gyógyítsd meg! De Jézus elkésett számukra és ezt mondták is: – Uram, ha itt lettél volna, akkor nem halt volna meg a testvérem, de most már meghalt. De ez csak az emberi szempontból való gondolkodás a történetben. Ha Jézus, az isteni személy szempontjából nézzük, amit a Mózes áldása is javasolt az áldásoknál, akkor Jézus nem késett el, ő tudatosan ment akkor. Ezt el is mondta a tanítványainak jó előre. Jézus nem elkésett, hanem Jézus ment, de nem betegséget akart gyógyítani, hanem halott feltámasztással akarta jelezni, hogy mi-

lyen nagy az Isten szeretete az ő népe iránt. Mert ez az Úr, aki közel van, közel jön az ő népéhez, szereti az ő népét, mindenképp védelmezni is akarja.

A másik jellemző tehát – de ez már következik az előbb említettből is –, ez a kifejezés van itt a bevezető részben: „Bizony szereti ő a népeket!” Aztán pedig ezt hallottuk: „Mind kezdednél vannak az ő szentjei” – ez a Károli fordítás. Az új Károliban pedig: „Minden szentje kezdedben van” – a kezeiben vannak az ő szentjei mindannyian. A befejező részben pedig: „alant vannak örökkévaló karjai” – lehajló atyai kéz, karok alant vannak. Micsoda védelem! A szent azt jelenti: az ő hozzá tartozó, az övé. Mindenki kivétel nélkül, még azok is, akik lehet, hogy vétkeztek, éppen ellene, de az övéi, a családtagjai. Kezében vannak, hozzá tartoznak és ott vannak a kezében. Az „alant vannak örökkévaló karjai” pedig jelzi, hogy ezek a karok azért hajolnak le olyan mélyre, mert meg akarják tartani azt, akiért lehajolnak.

Ézsaiás könyve 49. részében Isten egy gyönyörű bibliai képpel akarja meg erősíteni, hogy ő mennyire könyörülő szeretettel van népe iránt. Ott használja ezt a kifejezést: „Hát elfeledkezhetik-é az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznének is ezek: én te rólad el nem feledkezem.” És nem áll itt meg az ígében az Úr válasza az ő népének, mert folytatja: „Ímé, az én markaimba metszettek fel téged.” „Az én markaimba metszettek” – azaz belevéstelek téged az én markaimba. Ez fájdalmas, ha belegondolunk. De nemcsak a kezemben vagy, hanem markaimba metszettek téged, ennyire ott vagy a közelemben, ennyire az enyém vagy, ennyire vállallak téged és ennyire vigyázok rád. Annak a népnek mondta ezt el Isten, akik vétkeztek az Úr ellen, elhagyták őt, jött a babiloni fogság, annak minden testi és lelki baja és úgy érezték, amiben vagyunk, ez azt igazolja, elhagyott az Úr minket: „És szól Sion: Elhagyott az Úr engem, és rólam elfeledkezett az Úr!” „Hát elfeledkezhetik-é az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián?” – így van a folytatás.

Az ő népe tehát el is hagyta az Urat, az Úr fenyítő ítéletében van és annyira nem bíznak már az Úrban, hogy úgy érzik, elhagyott az Úr, és Isten ekkor használja ezt a képet: „Minden szentje kezdedben van.” – mert az Úr védi az övéit. Ez a lehajló, felemelő, megtartó kéz, kar mindenható, de isteni szeretettel, mert meg kell tartani valakit, aki nagy bajban van. Még az Urában sem tud már bízni.

Ezért vannak biztonságban, bátorsággal élhetnek. Senki nem veheti el azokat az áldás-ajándékokat, amiket Isten ad ennek a népnek a szó fizikai értelmében is. Hiába jön az ellenség, nem tudja elvinni a gabonát meg az állatokat, mert Isten védi ezt a népet. Hány ilyen történet van az ószövetségi Bibliában is! Áldások sokasága és azt megvédi az Úr, ha kell, pajzsként védi az ő népét. Ábrahámnak is ezt mondta: „én pajzsod vagyok tenéked” – itt is hallottuk. „A te segítségednek pajzsa” – a pajzs is arra utal, hogy a katona maga elé tartja, azt a pajzsot sok minden éri az ellenség részéről, de a katonát nem érheti semmi, mert pajzsként véd az Úr.

Valóban azt emeli ki ez a gondolat, hogy van, amikor az áldás, a nehéz napok idején, a rossz dolgok idején – mert támadás alatt vagyunk, még a kísértés

miatt elbuktunk, elestünk és hitünk sincsen már szinte – úgy érezzük, hogy az Isten is teljesen elhagyott, és Isten akkor is igazolja, mert ő ilyen.

Itt emeljük ki: ha Jézusban úgy váltott meg bennünket, hogy kész volt őt elhagyni az örök kárhozát ítélete miatt, amit vállalt helyettünk, érettünk a bűn, az ítéletünk, hogy ne minket, hanem őt érje, akkor ez az Isten hogyan tartana meg a földi élet bármilyen rossznak tűnő – és talán az is – dolgai, nehézségei közepette?

Az Ószövetség nyelvén a shalom, a béke a szó fizikai és a szó lelki értelmében egyaránt ezért lehet az áldások egyik nagy ajándéka. De béke akkor is, amikor még külsőleg támadás van talán, de az Úr jelenléte és védelme miatt békeesség.

„Törvényt parancsolt nekünk” – törvényt adott Mózesen keresztül, ami örökség is Izrael népének, az egész népnek. A törvény azt jelenti, hogy az az Isten, aki népét szereti, elmondja, kijelenti, hogy az ő népe hogyan szeretheti őt viszont, és hogyan szeretheti egymást. Az isteni szeretetnek a válasza, de nem a nép erőlködése. A törvény az nem iga, az nem erőlködés, sajnos a farizeusok tették azzá. De ahogy Jézus mondta: az egész törvény a szeretetben realizálódik.

De ezt a szeretetet Isten maga munkálja az ő népe életében. Ezért olvastuk itt a bevezető szakaszban, hogy az egész nép ott ül az Úr lábánál és hallgatja, élvezi az Úr szavát, törvényét, örökségnek érzi. Mint Mária Jézus lábánál. Márta még mondja is Jézusnak, hogy miért nem mondd a testvéremnek, hogy jöjjön, segítsen a konyhában. Mária választotta a jobbik részt, mert vágyakozott az Úr Jézus szavára. Az Úr áldása, miközben az Úr népe életét, szívét betölti az Úr szava iránti szeretet, vágyakozás.

Ha nincs is áldás, talán még imádkozunk is az áldásért: – Uram, olyan nagy most valamiben a szükség, neked mennyibe kerülne azt a szükségét kielégíteni?! – és még mindig nem csinál semmit az Úr. Mi ebben az áldás akkor? De ott van az Úr szava, ami bátorít arra is néhány helyzetben, hogy „jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig”. Vagy a türelemre, hosszú- vagy béketűrésre akarja az ő népét nevelni. De az Úr szava az áldásra várva is az Úr szeretetének a nagyságát, mélységét emeli ki.

Amikor meg harcba kell indulni – ami a befejező részből derül ki –, akkor is az Úr szava szerint mindent. Emlékeztek, hogy hányszor kellett megkerülni Jerikót, hogy leomoljanak a kőfalak? Mert vagy hétre gondolunk vagy 13-ra. Ha ott lettünk volna, nem mindegy, hogy hányszor kerüljük meg, mert a 13. fordulónál omlottak le. Ha csak hétszer kerülnek meg egy hét alatt, akkor nem omlanak le. Megvolt az engedelmességnek az Úr iránti, az Úr szava iránti szeretetben való megnyilvánulása, hogy ők annyiszor kerülnek meg, ahányszor az Úr mondta. Úgy harcolok, akkor, azzal, ahogyan, amikor és amit az Úr mondott.

A 37. Zsoltárban nagyon bátorító nekünk: „Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízál benne, majd ő teljesíti” – gondoljunk az áldásokra, amikre most is vágyunk talán. De a 4. vers ezt megelőzően ezt írja: „Gyönyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit.” Az Úrban gyönyörködni, szavában gyönyörködni. Boldog Izrael, áldott Izrael. Emlékeztek, a zsoltárokból is nagyon sok he-

lyen – az 1. Zsoltárban kifejezetten bátorítóan –, hogy az a boldog ember, aki gyönyörködik az Úr törvényében és aszerint él. Boldog Izrael, törvényt kapott az Úrtól és szeretheti az Urat.

Szomorú tény, hogy a bírák korában nagyon kiveszett ez a fajta szeretet. A Bírák könyve utolsó verse, a 21. rész 25. verse elmondja: „Ebben az időben nem volt király Izraelben; azért mindenki azt cselekedte, ami jónak látszott az ő szemei előtt.” – kisbetűs ő-vel. Csak az ő-betűt kell nagy betűvé változtatni és máris minden olyan bátorító lehetne: ebben az időben nem volt király Izraelben; azért mindenki azt cselekedte, ami jónak látszott az Ő – azaz Isten – szemei előtt. Kisbetűs ő-vel szabadosság, nagybetűs Ő-vel gyönyörködni az Úr szavában, aszerint élni. Pedig még nincs király.

Hogyan is adott Isten királyt Izraelnek? Úgy, hogy a bírák korában egy fiatal lány, fiatal özvegyasszony hazamegy az anyósával és betölti a szívét annak az öröme, hogy én mindent úgy tehetek, ami kedves az Ő, azaz Isten szemében. Rúth mindent vállalt. A megaláztatást is kész volt vállalni, pedig Rúth egy olyan családban ismerte meg Istent, akik elhagyták az Urat. Amikor az Úr ítélte a bírák korában az abban az időben élő népet, a családfő arra gondolt: – Hagyjuk itt az ítélet nehézségét, menjünk olyan helyre, ahol van ennivaló! Pedig az ítélet tisztítani akarta őket, de ő elment. Nem tisztulni akart, hanem könnyebb körülménybe menekülni. És egy ilyen család mégis úgy képviseli az Urat Moáb földjén, hogy Rúth, a moábita Rúth megismeri Istent, Izrael Istenét, és szereti az Urat, szereti az ő szavát. És Rúthtól született meg azután Dávid. Rúth Dávidnak a dédanyja lett. Rúth neve bekerült Jézus nemzetségtáblázatába, hiszen az Úr Jézus ősanyja lett.

A bírák korában egy nagyon szomorú igazság az egész korról, de egy ilyen korban is mindig voltak – akár még nem Izraelhez tartozók is először, de aztán mégis Izrael népe tagjává lett Rúth is –, akik szerették az Urat, az Úr törvényét.

És itt az utolsó jellemző, amit kiemelünk még: „és király lőn Jesurúnban”. 5. Vers: „és király lőn Jesurúnban” – azaz Isten mint király. Szerető férj, szerető családfő az ő népe számára a bibliai képpel, király. Olyan király, aki szeretné, hogy majd a messiáskirály uralma alatt is élhessen az ő népe. Ábrahámnak is királyokat ígért: „királyok származnak tőled”. Isten, az Úr, a király és a messiáskirály az Úr Jézus személyében, a Királyok Királya személyében az ő népe királyi uralom alatt élhet. Most már akkor ennek a királynak az uralma alatt az áldások a jólétben vagy a harcok idején, de ez a király a harcok idején hadvezér is, aki harcol az ő népéért. Ha belegondolunk: kezében vannak az ő szentjei – tehát ott vannak az atyai kéz védő karjaiban –, de mikor harcolni kell, akkor ők ott maradnak az atyai kéz védő karjaiban, a király viszont harcol értük. Így van a befejező szakaszban: elúzi ő, Isten, „elúzi előled az ellenséget, és ezt mondja: Pusstítsd!”.

És bátorságban lakozhattok, pedig lehet, hogy támadnak. Mint Nehémiás idején, nem volt kőfal, nem volt, ami védjen, védje Jeruzsálemet. Emlékeztek, azok, akik gyűlölték az izraelieket, a zsidókat, támadni akarták őket. De Nehémiás is bízott az Úrban, felfegyverezte a csapatokat, fegyverrel a kézben épít-

keztek sokszor, de az Úr akkor is mint király őrizte az ő népét, harcolt az ő népéért. Ott úgy volt a harc, hogy nem volt harc, mert megijedt az ellenség.

Az a kifejezés, ami itt szerepel: „Boldog vagy Izráel! Kicsoda olyan mint te? Nép, akit az Úr véd” – ez a Károli. Oltalmaz. Azzal a szóval héber nyelven – és ez nem véletlen –, amelyiknek aztán a személyneve számunkra ez: Jézus. Istennek az a szabadítása, az a megtartó munkája, az az áldó munkája, ami Jézus személyére utal, mint személynév. Szabadít az Úr. Beviszi a népet, megtartja szerető, isteni jelenlétének a hangsúlyával, áldásaival: „Boldog vagy Izráel! Kicsoda olyan mint te? Nép, akit az Úr véd”. Jézus személyében ragyog fel számunkra legteljesebben ezért Isten áldása, és az áldó Istennek a személye. Jézus valóban eljött, elvégzett mindent, ahogy hallottuk és ahogy a Római levél 8. részének 31. versének a második fele és a 32. vers, ami a bűnbocsánat hirdetés igéjeként hangzott is már, most hangozzék újra: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?”

Isten, aki szereti a népét, kezében tartja, védelmezi, harcol érte, adott törvényt az ő népének, hogy ez a szeretet kölcsönös legyen, de ezt ő munkálja. Királyként, királyi hadvezérként teszi mindezt. „Boldog vagy Izráel! Kicsoda olyan mint te?”

Így látod magadat? Így látod a házasságodat? A családi életedet? A gyülekezetet? Népedet? Ezzel az Úrra tekintő bizalommal, bizonyossággal? „Nincs olyan, mint a Jesurún Istene!” Vagy még mindig Isten nélkül élsz, még vádolva is őt talán, hogy elhagyott téged és mennyi mindent nem adott meg?

Nem a körülmények miatt boldogtalan soha a bűneset utáni ember igazán. Mindig az Úr hiányzik, akit elhagytunk, elfeledtünk, akiben nem bízunk. Hívóként is néha ez előfordul.

De ez az Úr mégis azt hirdeti most nekünk is: nézz Jézusra, lásd meg őbenne az isteni áldást és az áldó Istent. Boldog vagy, boldog lehetsz. Fogadd el az Úr kegyelmét, ha arra van szükséged most, és fogadd el az Úrnak a bátorító szavát. Órá tekintve élhetsz boldogan, élhetünk boldogan, egyedülállóként is, a családban, a gyülekezetben, és mint magyar nép.

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Édesatyánk, mert a te isteni személyed Jézusban lett megismerhetővé számunkra is Szentlelked és igéd által. Magasztalunk, mert ma is az Úr Jézus személyében láthatjuk egyedül, kicsoda vagy te számunkra, akiről hallottuk: „Nincs olyan, mint a Jesurún Istene!” Akkor, amikor áldasz, amikor szabadítasz és mindezekben a te isteni személyed nagysága, mélysége ragyoghat fel.

Urunk, köszönjük, hogy ezért bízhatunk benned reménységgel és a jövőre. Segíts ebben a bizalomban boldognak lenni, ezt megélni a bajok, nehézségek között is. Még ha sírunk is talán, de ha rád tekintünk, akkor mégis boldog a szívünk. Köszönjük, hogy testi és lelki értelemben egyaránt így lehet miénk a békeséged.

JESURÚN ISTENE SZERETI A NÉPÉT

Hadd imádkozzunk, mint gyülekezeti közösség is azokért a testvéreinkért, akik most éppen nehézségek, bajok közt szenvednek, akár kórházban, akár a betegágyon fekvve. Köszönjük, hogy számukra elég a kegyelem, így is áldásodat adod. Adj nekik gyógyulást, és segíts addig is hordozni ezeket a terheket lelkileg.

Áldd meg azokat a testvéreinket, akik pihennek, szabadságos idejüket töltik. Fizikailag és lelkileg egyaránt hadd éljék át, hogy Jézussal pihennek.

És kérünk azért, hogy áldd meg a Kárpátalján levő magyarokat, az ottani lelki testvéreinket. Urunk, ma is azt kérjük, hogy teremts ott békét. De hisszük, hogy nekik is valami jót akarsz, áldást kihozni abból a rosszból, ami ott a politikai dolgok miatt történik. Köszönjük, hogy ők is rád tekinthetnek. Mi ezért imádkozunk.

Népünket és vezetőinket is kegyelmedbe ajánljuk. Urunk, a te isteni áldásodat rájuk is áraszd ki. Bocsásd meg, hogy a mi népünk annyira elhagyott téged, olyan istentelen tud lenni. Bánjuk ezt, és vétkeztünk ebben, de imádkozunk hívő emberekként a mi magyar népünkért, hogy ne csak az áldásokra vágyjon, hanem téged is követhessen.

Köszönjük, hogy most a csendben elmondott imádságunkat is kegyelmedbe ajánlhatjuk és rád bízhatjuk, Jézusért.

Ámen.

167. ének

1. Jöjj, mondjunk hálaszót Húszájjal és hű szívvel,
Mert rajtunk itt az Úr Nagy csoda dolgot mível.
Már anyaölbén is Volt mindig gondja ránk.
A sok jót, melylyel áld, Ki sem mondhatja szánk.

2. Dús kincséből az Úr Jó békességet adjon,
Hogy szívünkben a kedv Víg és derűs maradjon.
Ne hagyja híveit Bú-bajban sohasem;
A rossztól óvja meg Itt s túl ez életem.

3. Az Atyát és Fiút És a Szentlelket áldom;
A menny Urát, kibén Szent egybe forrt a három;
Aki úgy szól ma is, Ahogy régente szólt,
Nem változik: Az Ő, És az lesz, aki volt.